

ประโยค ป.ร. ๓
 สัมพันธ์ไทย
 สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒

องฺกรเทวปฺตฺตวตฺต

ติณโทธานี เขตตานีติ อิมํ ฌมฺมเทสนํ สตฺถา ปณฺฑกมฺพลลีสายํ
 วิหรนฺโต องฺกรํ อารพฺภ กเถสิ ฯ

วตฺตฺต เย ฉานปฺปสุตา ธีราติ คากาย วิตุถาริตเมว ฯ วุตฺตยฺเหตํ
 ตตฺถ อินฺทกํ อารพฺภ โส กิร อนฺรุตฺตเถรสฺส อนฺโตคามํ ปิณฺฑาย ปวิฏฺฐสฺส
 อตฺตโน อากตํ กฏฺฐจฺจุภิกฺขํ ทาเปสิ ตทสฺส ปุณฺณํ องฺกุเรน ทสวสฺสสทฺสธานี
 ทฺวาทสโยชนิกํ อุทฺธนปฺนฺตี กตฺวา ทินฺนทานโต มหปฺผลตฺรํ ชาตํ ตสฺมา
 เอวมาห ฯ เอวํ วุตฺเต สตฺถา องฺกร ทานนฺนาม วิเจยฺย ทาคุํ วมฺภูติ เอวนฺตํ
 สุกฺเขเตเต สฺวตฺตพิชฺชํ วิย มหปฺผลํ โหติ ตฺวํ ปน น ตถา อภาสิ เตน เต
 ทานํ น มหปฺผลํ ชาตฺนฺติ อิมมตฺถํ วิภาเวนฺโต

วิเจยฺย ทานํ ทาทพฺพํ ยตฺถ ทินฺนํ มหปฺผลํ ฯ

วิเจยฺย ทานํ สุกฺตปฺปสฺตถํ

เย ทกฺขิณฺเอยฺยา อิท ธีวโลเก

เอเตสุ ทินฺนานิ มหปฺผลานิ

วีชานี วุตฺตานี ยถา สฺวเขเตเตติ

วตฺวา อุตฺตริ ฌมฺมํ เทเสนฺโต อิมํ คากา อภาสิ ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

สัมพันธไทย

องฺกรเทวปฺตฺตวตฺต วุตฺตกมฺม ใน วุจฺเจต มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุจฺเจต ๑
อาขยาตบท กมฺมวาทก ๑

สตุตา สยกตฺตา ใน กเถสิ ๑ อาขยาตบท กตฺตวาทก คิณโทสานิ
เขตฺตานิ สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน อิมิ ฌมฺมเทสนํ อิมิ วิเสสน ของ
ฌมฺมเทสนํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน กเถสิ ปณฺฑกมฺพลสิลาหิ อฺปฺสิเลสิกาธาร ใน
วิหรนฺโต ๑ อพฺภนฺตรกิริยา ของ สตุตา องฺกริ อวฺตฺตกมฺม ใน อารพฺก ๑
สมานกาลกิริยา ใน กเถสิ ๑

วตฺต วุตฺตกมฺม ใน วิตฺถาริตํ มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วิตฺถาริตํ ๑
กิตฺตบท เหตุกมฺมวาทก เข ฌานปฺปสุตา ธีรา สรูป ใน อิติ ๑ ศัพท์ อาทยตฺถ ใน
คาลาย ๑ อาธาร ใน วิตฺถาริตํ เอว ศัพท์ อวธารณ เข้ากับ วิตฺถาริตํ ๑

หิ ศัพท์ ทพฺหิกรณโชตก เอตํ วิเสสน ของ วณฺํ ๑ วุตฺตกมฺม ใน วุตฺตํ
มยา อนภิตฺตกตฺตา ใน วุตฺตํ ๑ กิตฺตบท กมฺมวาทก ตตฺถ วิเสสน ของ วตฺตฺตฺตํ ๑
อาธาร ใน วุตฺตํ อินฺทกํ อวฺตฺตกมฺม ใน อารพฺก ๑ สมานกาลกิริยา ใน วุตฺตํ

กิริ ศัพท์ อนุสฺสวณฺตล โส วิเสสน ของ อินฺทโก ๑ เหตุกตฺตา ใน
ทาเปสิ ปุคฺคํ การิตกมฺม ใน ทาเปสิ ๑ อาขยาตบท เหตุกตฺตวาทก
อนฺรฺทฺตฺเตรสฺส สมฺปทาน ใน ทาเปสิ อนฺโตคามํ สมฺปาปฺณิยกมฺม ใน ปวิจฺจสฺส
ปิณฺฑาย สมฺปทาน ใน ปวิจฺจสฺส ๑ วิเสสน ของ อนฺรฺทฺตฺเตรสฺส อตฺตโน
สมฺปทาน ใน อาภตํ ๑ วิเสสน ของ กญฺจญฺกิกฺขํ ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน ทาเปสิ,

ตํ วิเสสน ของ ปุณฺณํ ๑ สยกตฺตา ใน ชาตํ ๑ กิตฺตบท กตฺตวาทก อสฺส
วิเสสน ของ อินฺทกสฺส ๑ สามีสมฺพนฺธ ใน ปุณฺณํ องฺกรเณ อนภิตฺตกตฺตา ใน
ทินฺน- ทสวสฺสสทฺสทานิ อจฺจนฺตสํโยค ใน ทินฺน- ทวาทสโยชนิกํ วิเสสน ของ
อฺทฺทฺชนปฺนฺตี ๑ อวฺตฺตกมฺม ใน กตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทินฺน- ทินฺนทานโต
อปาทาน ใน มหปฺผลตฺรํ ๑ วิกตฺกตฺตา ใน ชาตํ,

โส วิเสสน ของ อินฺทโก ๑ สยกคฺตา ใน อาห ๑ อาขุยาตบท กคฺตฺวาจก
คสฺมา เหตุ ใน อาห เอวํ กิริยาวิเสสน ใน อาห ๑

สคฺตา สยกคฺตา ใน อภาสี ๑ อาขุยาตบท กคฺตฺวาจก เอวํ วิเสสน
ของ วจน ๑ ลกฺขณ ใน วุคฺเต เตน วิเสสน ของ อินฺทเกณ ๑ อนภินิหคคฺตา ใน
วุคฺเต ๑ ลกฺขณกิริยา

องฺกร อาลปน ทาคฺ์ คฺมคฺคกคฺตา ใน วนฺญติ ๑ อาขุยาตบท กคฺตฺวาจก
ทานํ อวคฺตคฺมม ใน ทาคฺ์ นาม ศัพท์ สยฺฆาโชตก เข้ากับ ทานํ วิเจยฺย*
ปฺพุพกาลกิริยา ใน ทาคฺ์,

ทานํ สยกคฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบท กคฺตฺวาจก เอวํ ศัพท์ ปการคฺต
คํ วิเสสน ของ ทานํ สุกฺเขตเต อาธาร ใน สวคฺต- สวคฺตพีชํ อุปมาลึงคคฺต
วีย ศัพท์ อุปมาโชตก เข้ากับ สุกฺเขตเต สวคฺตพีชํ มหปฺผลํ วิคคิกคฺตา ใน โหติ,

ปน ศัพท์ วิเสสโชตก คฺวํ สยกคฺตา ใน อภาสี น ศัพท์ ปฏฺิเสธ ใน
อภาสี ๑ อาขุยาตบท กคฺตฺวาจก คตา กิริยาวิเสสน ใน อภาสี,

ทานํ สยกคฺตา ใน ชาตํ ๑ กิตบท กคฺตฺวาจก เตน วิเสสน ของ
การณ ๑ เหตุ ใน ชาตํ เต สามีสมนฺนุช ใน ทานํ น ศัพท์ ปฏฺิเสธนคฺต
มหปฺผลํ วิคคิกคฺตา ใน ชาตํ อิติ ศัพท์ อาการ ใน วคฺวา ๑ ปฺพุพกาลกิริยา
ใน วิภาเวนฺโต อิมํ วิเสสน ของ อคฺถํ ๑ การิตคฺมม ใน วิภาเวนฺโต ๑
อพฺพนฺตรกิริยา ของ สคฺตา

ทานํ วุคฺตคฺมม ใน ทาคฺพุพํ ปุคฺคเลน อนภินิหคคฺตา
ใน ทาคฺพุพํ ๑ กิตบท คฺมมวากค คคฺต วิเสสน ของ
เขตเต ๑ อาธาร ใน ทาคฺพุพํ วิเจยฺย ปฺพุพกาลกิริยา
ใน ทาคฺพุพํ, ทานํ สยกคฺตา ใน โหติ ๑ อาขุยาตบท
กคฺตฺวาจก ยคฺต วิเสสน ของ เขตเต ๑ อาธาร ใน
ทินนํ ๑ วิเสสน ของ ทานํ มหปฺผลํ วิคคิกคฺตา ใน โหติ,

* วิเจยฺย : เลือกแล้ว, ตรวจแล้ว, คั่นคว่าแล้ว, สอบสวนแล้ว...ฯลฯ มาจาก วิ + จิ
(จเย = ก่อสร้าง, สั่งสม) + ตฺนาทิจฺจํ เปลี่ยนตฺนาทิจ เป็น ย เอา อี เป็น เอ ช้อน ย

ทาน์ สยกคุดา ใน โหติ ๆ อาขยาตบท กคฺควาจก
 วิเจยฺย ปุพฺพกาลกิริยา ใน ทาน์ สุกตปฺปสคฺถ์ วิกตฺติคคุดา
 ใน โหติ, เย วิเสสน ของ ทกฺขิณฺเณยฺยา ๆ สยกคุดา ใน
 อคฺคฺติ ๆ อาขยาตบท กคฺควาจก อิธ วิเสสน ของ ชีวโลเก ๆ
 อาธาร ใน อคฺคฺติ, ทานานิ สยกคุดา ใน โหนฺติ ๆ อาขยาตบท
 กคฺควาจก ตถา ศัพท์ อุปฺเมยฺยโชตก เอเตสุ วิเสสน ของ
 ทกฺขิณฺเณยฺยสุ ๆ อาธาร ใน ทินฺนนานิ ๆ วิเสสน ของ ทานานิ
 มหฺปฺผลานิ วิกตฺติคคุดา ใน โหนฺติ วิชานิ สยกคุดา ใน
 โหนฺติ ๆ อาขยาตบท กคฺควาจก วุคฺคฺตานิ วิเสสน ของ
 วิชานิ ยถา ศัพท์ อุปฺมาโชตก สุเขตฺเต อาธาร ใน วุคฺคฺตานิ
 มหฺปฺผลานิ วิกตฺติคคุดา ใน โหนฺติ

(หรือสัมพันธ์ว่า ทานานิ สยกคุดา ใน โหนฺติ ๆ อาขยาตบท
 กคฺควาจก เอเตสุ วิเสสน ของ ทกฺขิณฺเณยฺยสุ ๆ อาธาร ใน
 ทินฺนนานิ ๆ วิเสสน ของ ทานานิ มหฺปฺผลานิ วิกตฺติคคุดา
 ใน โหนฺติ วิชานิ อุปฺมาลึงฺคคฺถ วุคฺคฺตานิ วิเสสน ของ
 วิชานิ ยถา ศัพท์ อุปฺมาโชตก เข้ากับ สุเขตฺเต วุคฺคฺตานิ
 วิชานิ สุเขตฺเต อาธาร ใน วุคฺคฺตานิ)

อิติ ศัพท์ อาการ ใน วคฺวา ๆ ปุพฺพกาลกิริยา ใน เทเสนฺโต
 อคฺคฺตริ กิริยาวิเสสน ใน เทเสนฺโต ฌมฺมํ อวคฺคฺตกมฺม ใน เทเสนฺโต ๆ อพฺกนฺตร-
 กิริยา ของ สคฺคฺตา อีมา วิเสสน ของ คถา ๆ อวคฺคฺตกมฺม ใน อภาสิ
 (อิติ ศัพท์ สรูป ใน เอตํ วจัน) ๆ